

ΟΙ ΔΕΞΙΟΤΕΧΝΕΣ ΚΙ Η ΚΛΑΣΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Ένας μεγάλος καλλιτέχνης είπε, ότι υπάρχουν δεξιότητες που είναι πραγματικοί βολοφόνοι της τέχνης. Δυστυχώς αυτή είναι μία θλιβερή αλήθεια, προπάντων για τους βιολονίστες, που πολύ συχνά μπαίνουν στον πειρασμό να αναδείξουν τα τεχνικά τους χαρίσματα εις βάρος του ύψους του έργου που έκτελούν.

Πρέπει να κάνουμε απόλυτη διάκριση ανάμεσα στα κοντσέρτα των μεγάλων κλασικών και στα κομμάτια που είναι γραμμένα ειδικά για ν' αναδείχνουν τα έμφετα του μηχανισμού. Σ' αυτά τα τελευταία ο δεξιότηχνης μπορεί να κάνει, ότι θέλει· όσο όμως για τα πρώτα πρέπει να τὰ σέβεται θεωρώντας τα σαν έργα συμφωνικά στα οποία ο συνθέτης έβγαλε όλη του την ψυχή.

Στη βιογραφία του μεγάλου βιολονίστα Γιάοκιμ, γραμμένη από τον Άντριε Μότσερ, μπορούμε να διαβάσουμε αυτό που είπε ο Μέντελσον, σχετικά με το φινάλε του κοντσέρτου του για βιολί : « Δέ θέλω να διευθύνω το φινάλε του κοντσέρτου μου σε δύο κινήσεις». Με αυτό ήθελε να πεί καθαρά, ότι δεν πρέπει να τό παίξουν πάρα πολύ γρήγορα. Καί φυσικά. Πώς άλλωστε θα μπορούσαν να φανούν ανάγλυφα και να τραγουδηθούν τὰ ώριζα θέματα μέσα στην όρχήστρα κατά τη διάρκεια της γιομάτης χάρη εξέλιξης του σόλου του βιολιού; Πρέπει να μπούμε μέσα στο πνεύμα αυτής της εποχής. Μιάς εποχής που δεν ήταν ο κόσμος έπειρασαμένος από την ταχύτητα των καινούριων έφευρέσεων.

Άς πάρουμε π. χ. τὰ κοντσέρτα του Μότσαρτ, που συνηθίζουν να τὰ παίξουν πάρα πολύ γρήγορα. Του κάκου φωνάζουν οι δάσκαλοι ότι πρέπει να παίζονται στο χρόνο τους, κι' ότι τ' άριστουργήματα αυτά μένουν άκλόνητα σά βράχοι και δεν αλλάζουν σύμφωνα με τή μόδα. Όλη τους ή όμορφιά χάνεται μέσα στη γρηγοράδα, όπως γίνεται κι' όταν τρέχουμε μ' αού-

τοκίνητο με μεγάλη ταχύτητα και δεν προφτάνουμε να χαρούμε την όμορφιά του τοπίου.

Μήπως ο σκοπός, ο ρόλος και τό καθήκον ενός βιρτουόζου δεν είναι να έρμηνέψει ένα έργο όπως τό φαντάστηκε ο συνθέτης του, και να δώσει μάλλον μία μουσική απόλαυση στο κοινό παρά να τό καταπλήξει;

Τό ίδιο γίνεται και με την **καντέντσα**, που πρέπει να είναι σαν ένας ρεμβασμός πάνω στο έργο κι όχι μία άστοχη έκμετάλλευση δεξιότηχνας. Πρέπει πάντα να μένει μέσα στην άτμοσφαίρα του έργου χωρίς να του αλλοιώνει την έντύπωση.

Υπάρχουν τόσα κομμάτια στα οποία ο δεξιότηχνης έχει την εύκαιρία να επιδείξει τις Ικανότητές του! Για τὰ έργα όμως των μεγάλων κλασικών χρειάζεται πριν άπ' όλα ο **σεβασμός**.

Άς μην ξεχνάμε πως τό δρυανό δεν είναι παρά ένα μέσο κι' ή μουσική ο σκοπός, κι' ότι δεν πρέπει ν' άντιστρέψουμε αυτούς τούς δύο ρόλους.